

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
de heer drs. S. Dekker
Postbus 16375
2500 BD Den Haag

3 december 2012
Kenmerk:

Betreft: Budget bijzondere culturele mediaproducties

Geachte heer Dekker,

Op 4 mei jl. heeft de Raad voor Cultuur op verzoek van het vorige kabinet een advies uitgebracht over de samenvoeging van het Stimuleringsfonds Culturele Mediaproducties met het Stimuleringsfonds voor de Pers. Het kabinet Rutte I was van mening dat een samenvoeging beter paste bij de maatschappelijke ontwikkelingen in het algemeen en die in het medialandschap in het bijzonder.

Uit het regeerakkoord blijkt dat het huidige kabinet daar anders over denkt: de samenvoeging gaat niet door. Eveneens blijkt uit het regeerakkoord dat het budget van het Stimuleringsfonds Culturele Mediaproducties (verder: Mediafonds) vanaf 2016 komt te vervallen, waarmee het wordt opgeheven. De raad betreurt deze beslissing.

De raad heeft op verzoek van uw voorgangers de afgelopen jaren het Mediafonds meerdere keren geëvalueerd en de beleidsplannen ervan beoordeeld. De raad concludeerde telkens dat het fonds professioneel, helder en met een visie functioneerde. In lijn met de wettelijke opdracht initieerde het fonds de afgelopen jaren producties en projecten van verdiepende en/of innoverende aard. Het zorgde, kortom, voor een hoogwaardig media-aanbod, dat ook vaak op verschillende nationale en internationale festivals wordt vertoond. Het Mediafonds heeft daarnaast oog voor relevante ontwikkelingen in de mediasector in den brede. Bij de verschillende activiteiten werkt het fonds niet alleen samen met de publieke omroep, maar ook met culturele instellingen, fondsen en makers uit verschillende sectoren.

De raad van bestuur van de Nederlandse Publieke Omroep (verder: NPO) heeft u een brief geschreven waarin hij zijn verantwoordelijkheid neemt als het gaat om (artistieke) documentaires en hoogwaardig drama.¹ Dat is

¹ Brief van 20 november 2012, met kenmerk S&B uit-11152.

prijzenswaardig. De NPO constateert terecht dat met de voorgenomen opheffing van het Mediafonds de genres drama en documentaire in de knel komen.

Mocht het budget van het Mediafonds daadwerkelijk wegvallen, dan garandeert de NPO in zijn brief dat de publieke omroep het budget van het Mediafonds, exclusief overhead, dan ook met zijn eigen budget opvangt. De publieke omroep schrijft dat hij dit bedrag, 14 miljoen euro, zal besteden aan talentontwikkeling en hoogwaardige drama en documentaires.

Daarnaast zegt de NPO toe dat het budget van 14 miljoen euro 'niet via de normale financieringssystematiek zal worden toegekend aan producties, maar via een systematiek die borg kan staan voor hoge kwaliteitsstandaarden'.

De raad is van mening dat de genoemde genres en de kwaliteitsbeoordeling, plus de in deze genres/sector opererende mensen en bedrijven eenvoudiger en goedkoper uit de gevarenzone gehouden kunnen worden. De NPO suggereert dat het een eigen, nieuw, systeem gaat optuigen. Maar waarom een nieuwe systematiek optuigen als het Mediafonds al een goed functionerende heeft? En de NPO heeft meer - goede - doelstellingen die reeds door het Mediafonds zijn behaald: minimale bureaucratie, regeldruk en overhead en optimaal gebruik van synergievoordelen.²

Dat geldt ook voor de door de NPO nagestreefde continuïteit en transparantie in beoordeling en besluitvorming, alsmede deskundige ondersteuning en eventuele begeleiding; allemaal zaken die het Mediafonds met zijn ervaring, kennis en adviseurs al doet.

Het Mediafonds heeft daarnaast nog andere kwaliteiten. Niet alleen dramaproducties en documentaires worden mede dankzij het fonds geproduceerd, ook hoogwaardige jeugd- en kinderprogrammering wordt vaak dankzij het fonds vertoond bij de publieke omroep. Dat geldt ook voor meer innovatieve, vaak *cross mediale*, producties. Dit soort experimentele producties zijn belangrijk voor de kraamkamerfunctie die de publieke omroep heeft.

Een andere toegevoegde waarde van het Mediafonds betreffen de goedbezochte conferenties en andersoortige bijeenkomsten die het fonds organiseert over mediaproducties van kunstzinnige, culturele, journalistieke of innovatieve aard.

De publieke omroep krijgt te maken met nieuwe bezuinigingen; hierdoor is het onvermijdelijk dat er ingrijpende veranderingen plaatsvinden. De raad adviseert u dan ook, totdat helder is hoe de structuur en inrichting van de publieke omroep er uit zal komen te zien, het Mediafonds intact te laten.

² De generieke overhead van het fonds is 8,2%; de media specifieke overhead (conferenties, publicaties, e.d.) is 1,8%.

Mocht er toch aanleiding zijn vóór dat moment in te grijpen in het budget van het Mediafonds, dan adviseert de raad u het volgende.

De NPO oormerkt dan het bedrag dat hij wil reserveren voor talentontwikkeling, hoogwaardig drama, documentaires en de projecten die binnen dit budget door omroepen en externe partijen worden aangeboden. Vervolgens maakt de NPO maximaal gebruik van de expertise van het Mediafonds, bijvoorbeeld door het fonds te gebruiken als een beoordelings- en adviesorgaan voor de besteding van het geormerkte bedrag. Een positieve beoordeling door het fonds leidt er dan toe dat gelden uit het betreffende geormerkte budget binnen de begroting van NPO beschikbaar worden gesteld.

De raad is namelijk van mening dat er sprake is van kapitaalvernietiging wanneer een volledig ingericht fonds dat goed functioneert, een heldere beoordelingssystematiek heeft en beschikt over een netwerk in de (nieuwe) media- en cultuursector niet wordt benut, terwijl elders een soortgelijke structuur wordt opgebouwd.

Tegelijk adviseren wij u te onderzoeken of een deel van de taken van het CoBO-fonds ondergebracht dient te worden bij het Mediafonds. Dat zou zeker moeten gelden voor de kwalitatieve beoordeling van projecten binnen CoBO-Extra.

Zoals gezegd, de in het regeerakkoord aangekondigde extra bezuiniging op de mediabegroting zullen verdere ingrijpende hervormingen van het omroepbestel onvermijdelijk maken. In overleg met u adviseert de raad u graag over deze situatie en de stappen daar naartoe. De rol van de verschillende mediafondsen zal een onderdeel zijn van dat advies.

Met vriendelijke groet,

Joop Daalmeijer
Voorzitter

Jeroen Bartelse
Algemeen Secretaris